21.11.2024

2024/2895

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2024/2895

av den 20 november 2024

om ändring av förordning (EG) nr 2073/2005 vad gäller Listeria monocytogenes

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (1), särskilt artikel 4.4, och

av följande skäl:

- I kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 (2) fastställs mikrobiologiska kriterier för vissa mikroorganismer och de tillämpningsbestämmelser som livsmedelsföretagare ska följa när det gäller de allmänna och särskilda hygienkrav som avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 852/2004.
- I förordning (EG) nr 2073/2005 fastställs särskilt livsmedelssäkerhetskriterier som definierar villkor för acceptansen av en produkt eller ett livsmedelsparti och som tillämpas på produkter som släppts ut på marknaden. I den förordningen fastställs livsmedelssäkerhetskriterier för Listeria monocytogenes, som är en betydande livsmedelsburen patogen som på grund av sin höga dödlighet utgör en allvarlig risk för folkhälsan. Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (livsmedelsmyndigheten) konstaterade i sin senaste rapport om zoonoser (3) att antalet fall av listerios hos människor i EU 2022 var 15,9 % högre än 2021 och att antalet dödsfall till följd av livsmedelsburna utbrott som orsakats av Listeria monocytogenes i EU under 2022 var bland de högsta som rapporterats till livsmedelsmyndigheten under de senaste tio åren. Med tanke på denna ökning av antalet fall av listerios i EU är det mycket viktigt att livsmedelssäkerhetskriterierna för Listeria monocytogenes kan ge en hög och enhetlig skyddsnivå för konsumenter i hela livsmedelskedjan.
- (3) Risken för att smittas av listerios via livsmedel beror dels på konsumentens individuella mottaglighet, dels på huruvida Listeria monocytogenes kan växa till höga halter i de kontaminerade livsmedlen. Spädbarn och konsumenter som på grund av sjukdomar har svagt immunförsvar är mycket mottagliga för Listeria monocytogenes och får inte exponeras för livsmedel som innehåller denna patogen i någon koncentration. För övriga konsumenter är det vetenskapligt påvisat att endast intag av livsmedel med en koncentration av Listeria monocytogenes över gränsen på 100 cfulg kan vara skadligt för hälsan. Ätfärdiga livsmedel, andra än de som är avsedda för spädbarn och för speciella medicinska ändamål, där Listeria monocytogenes kan växa till över gränsen på 100 cfu/g under hela hållbarhetstiden utgör därför en kritisk livsmedelsgrupp som bör omfattas av riskreducerande åtgärder.
- (4) I enlighet med förordning (EG) nr 2073/2005 ska förekomsten av Listeria monocytogenes inte kunna påvisas i 25 g ätfärdiga livsmedel där tillväxten av L. monocytogenes gynnas, andra än de som är avsedda för spädbarn och för speciella medicinska ändamål, innan livsmedlen lämnar livsmedelsföretagarens omedelbara kontroll och om livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten inte kan styrka att halten Listeria monocytogenes inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under livsmedlens hela hållbarhetstid. I förordning (EG) nr 2073/2005 föreskrivs dock inget kriterium som ska tillämpas på dessa livsmedel när de har lämnat livsmedelsföretagarens omedelbara kontroll, samtidigt som det fortfarande inte är möjligt att säkerställa att gränsen på 100 cfu/g inte överskrids under hela hållbarhetstiden.
- För att säkerställa samma nivå av folkhälsoskydd från produktion till distribution av ätfärdiga livsmedel där tillväxten av Listeria monocytogenes gynnas, andra än de som är avsedda för spädbarn och för speciella medicinska ändamål, bör livsmedelssäkerhetskriteriet "Listeria monocytogenes kan inte påvisas i 25 g" tillämpas på alla situationer där dessa livsmedel släpps ut på marknaden under hållbarhetstiden och för vilka livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten inte har kunnat styrka att halten Listeria monocytogenes inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under hela hållbarhetstiden.

⁽¹⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.

Kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 av den 15 november 2005 om mikrobiologiska kriterier för livsmedel (EUT L 338, 22.12.2005, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).

⁽³⁾ https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442.

SV EUT L, 21.11.2024

(6) För att livsmedelsföretagare ska få tillräckligt med tid för att anpassa sina arbetsmetoder till det nya kravet bör denna förordning inte tillämpas förrän den 1 juli 2026.

- (7) Förordning (EG) nr 2073/2005 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (8) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga I till förordning (EG) nr 2073/2005 ska ändras i enlighet med bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Den ska tillämpas från och med den 1 juli 2026.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 20 november 2024.

På kommissionens vägnar Ursula VON DER LEYEN Ordförande EUT L, 21.11.2024 SV

BILAGA

Kapitel 1 (Livsmedelssäkerhetskriterier) i bilaga I till förordning (EG) nr 2073/2005 ska ändras på följande sätt:

1. Post 1.2 ska ersättas med följande:

Livsmedelskategori	Mikroorganis- mer/deras toxiner, metaboliter	Provtagnings- plan		Gränser		Analytisk	Steg där kriteriet
		n	C	m	M	referensmetod	gäller
"1.2 Ätfärdiga livsmedel där tillväxten av L. monocytogenes gynnas, andra än de som är avsedda för spädbarn och för speciella medicinska ändamål	Listeria monocytogenes	5	0	100 (*)	cfu/g	EN/ISO 11290-2 (**)	Produkter som släppts ut på marknaden un- der hållbarhetsti- den
		5	0	Kan inte på- visas i 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	Produkter som släppts ut på marknaden un- der hållbarhetsti- den

^(*) Detta kriterium ska tillämpas om livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten har kunnat styrka att halten L. monocytogenes inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under livsmedlets hela hållbarhetstid. Företagaren får fastställa preliminära gränser under processen som ska vara tillräckligt låga för att garantera att gränsen på 100 cfu/g inte överskrids i slutet av livsmedlets hållbarhetstid.

- (**) 1 ml av den relevanta spädningen placeras i en petriskål med en diameter på 140 mm eller i tre petriskålar med en diameter på 90 mm.
- (***) Detta kriterium ska tillämpas om livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten inte har kunnat styrka att halten L. monocytogenes inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under livsmedlets hela hållbarhetstid."
- 2. I avsnittet Tolkning av analysresultaten ska posten "L. monocytogenes i ätfärdiga livsmedel där tillväxten av L. monocytogenes gynnas och om livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten inte kan styrka att produkten inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under hållbarhetstiden. Bedömningen gäller för livsmedel som står under livsmedelsföretagarens omedelbara kontroll.
 - tillfredsställande, om bakterien inte kan påvisas,
 - otillfredsställande, om bakterien kan påvisas."

ersättas med följande:

"L. monocytogenes i ätfärdiga livsmedel där tillväxten av L. monocytogenes gynnas och om livsmedelsföretagaren för den behöriga myndigheten inte har kunnat styrka att halten L. monocytogenes inte kommer att överskrida gränsen på 100 cfu/g under livsmedlens hela hållbarhetstid:

- tillfredsställande, om bakterien inte kan påvisas,
- otillfredsställande, om bakterien kan påvisas."